

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 30. novembra 2010

k ratifikácii alebo implementácii Dohody o poštových platobných službách

(CON/2010/85)

Úvod a právny základ

Devätnásť členských štátov¹ sa 12. augusta 2008 dohodlo na podpise Dohody o poštových platobných službách vypracovanej 24. svetovým poštovým kongresom (ďalej len „dohoda“). S Európskou centrálnou bankou (ECB) sa doteraz neuskutočnili žiadne konzultácie o návrhoch vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa dohoda ratifikuje alebo implementuje. Hoci niektoré z týchto členských štátov dohodu už ratifikovali, väčšina štátov ju ešte musí ratifikovať.

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článkoch 127 ods. 4 a 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie (ZFEÚ) a článku 2 ods. 1 druhej zarážke rozhodnutia Rady 98/415/ES z 29. júna 1998 o poradení sa s Európskou centrálnou bankou vnútroštátnymi orgánmi ohľadom návrhu právnych predpisov², nakoľko sa dohoda týka cezhraničných platobných nástrojov.

V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko. Stanovisko je určené príslušným vnútroštátnym orgánom 19 členských štátov, ktoré sa dohodli na podpise dohody (ďalej len „príslušné členské štáty“). ECB očakáva, že návrhy právnych predpisov, ktorými sa dohoda ratifikuje, budú v príslušných členských štátoch takmer rovnaké. Z tohto dôvodu ECB neočakáva, že sa s ňou uskutočnia konzultácie o ustanoveniach právnych predpisov, ku ktorým sa vyjadruje v tomto stanovisku prijatom z vlastnej iniciatívy. ECB si vyhradzuje právo na dodatočné pripomienky ku konkrétnym návrhom právnych predpisov prekračujúcim rámec samotnej ratifikácie dohody, o ktorých sa môžu s ECB uskutočniť osobitné konzultácie.

1. Účel dohody

- 1.1 Dohoda zaväzuje signatárov, aby na základe svojho najlepšieho úsilia na svojom území zabezpečili poskytovanie najmenej jednej z nasledujúcich štyroch poštových platobných služieb: poštový poukaz v hotovosti, vyplatenie poštového poukazu, vplatenie poštového poukazu alebo poštový prevod. Dohoda obsahuje hmotnoprávne pravidlá, ktoré sa uplatňujú na poštové peňažné poukazy v papierovej forme, ako aj na poštové platobné príkazy v nepapierovej forme, akými sú napr. príkazy zasielané elektronickými prostriedkami alebo akýmkoľvek inými technickými

¹ Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Luxembursko, Malta, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko.

² Ú. v. ES L 189, 3.7.1998, s. 42.

prostriedkami. Tieto hmotnoprávne pravidlá upravujú otázky, akými je napr. elektronická výmena údajov, spracovanie poštových platobných príkazov, reklamácie a úprava zodpovednosti.

- 1.2 Dohodu dopĺňa poriadok revidovaný Radou pre poštovú prevádzku v rokoch 2008 a 2009, ktorým sa ustanovuje, akým spôsobom sa má dohoda vykonávať.

2. Všeobecné pripomienky

- 2.1 ECB poznamenáva, že v niektorých kľúčových právnych otázkach, akými sú napr. zodpovednosť poskytovateľov poštových platobných služieb alebo moment neodvolateľnosti poštovného platobného príkazu, sa dohoda a smernica 2007/64/ES³ prekrývajú.
- 2.2 V tejto súvislosti príslušné členské štáty pri podpise aktov prijatých 24. svetovým poštovým kongresom vrátane dohody urobili vyhlásenie, podľa ktorého ich krajiny budú uplatňovať akty prijaté kongresom v súlade so záväzkami, ktoré pre ne vyplývajú zo Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT) Svetovej obchodnej organizácie. Znenie tohto vyhlásenia je v súlade so znením článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii, ktorým sa okrem iného ustanovuje, že: „členské štáty prijímú všetky opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy, aby zabezpečili plnenie záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv alebo z aktov inštitúcií Únie“ a že „členské štáty... neprijímú žiadne opatrenie, ktoré by mohlo ohroziť dosiahnutie cieľov Únie“.
- 2.3 ECB zastáva názor, že príslušné členské štáty, ktoré podpísali toto vyhlásenie, opätovne potvrdzujú svoj záväzok uplatňovať ustanovenia dohody v súlade so záväzkami, ktoré pre ne vyplývajú zo zmlúv. Medzi také záväzky patria aj záväzky vyplývajúce zo sekundárnych právnych predpisov, akým je napr. smernica 2007/64/ES. Zatiaľ čo právna záväznosť vyhlásenia je predmetom preskúmania zo strany vnútroštátnych súdov, záväzok členského štátu dodržiavať zmluvy pri vstupe do medzinárodných záväzkov je jednoznačne odvodený z článku 351 ZFEÚ. To potvrdil aj Súdny dvor Európskej únie v rozsudku z roku 2009, v ktorom uviedol, že: „článok 307 druhý odsek ES zaväzuje členské štáty prijať všetky vhodné opatrenia na odstránenie nezlučiteľnosti s právom Spoločenstva, ktoré boli konštatované v dohodách uzavretých pred ich prístupím. V prípade potreby si členské štáty musia poskytnúť vzájomnú pomoc na dosiahnutie tohto cieľa a, ak je to potrebné, prijať spoločný postoj⁴“. Nakoľko sa tento záväzok vzťahuje na medzinárodné zmluvy uzavreté pred prístupím členského štátu k Únii, takýto záväzok by sa mal jednoznačne vzťahovať aj na medzinárodné zmluvy, či už dvojstranné alebo mnohostranné, ktoré boli uzavreté po prístupí.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ktorou sa zrušuje smernica 97/5/ES (Ú. v. EÚ L 319, 5.12.2007, s. 1).

⁴ Vec C-118/07 *Komisia proti Fínskej republike*, Zb. 2009, s. 10889, ods. 28.

3. Konkrétne pripomienky

Zrušenie definície „poštové peňažné poukazy“ v dohode

3.1 Pokiaľ ide o odkaz na „poštové peňažné poukazy“, ako sú definované Svetovou poštovou úniou, v smernici 2007/64/ES⁵, ECB by chcela poukázať na skutočnosť, že znenie dohody z roku 2008 neobsahuje žiadnu definíciu „poštových peňažných poukazov“ na rozdiel od pôvodného znenia dohody z roku 2004, ktoré bolo účinné v čase prijatia smernice 2007/64/ES. ECB upozorňuje na skutočnosť, že v záujme vyriešenia tohto nesúladu a zabezpečenia právnej istoty by vnútroštátne implementačné opatrenia mali „poštové peňažné poukazy“ definovať a nie len odkazovať na „poštové peňažné poukazy“, ako sú definované Svetovou poštovou úniou.

Nezlučiteľnosť dohody a smernice 2007/64/ES

3.2 ECB by chcela predovšetkým upozorniť na to, že dohoda a smernica 2007/64/ES obsahujú vzájomne nezlučiteľné ustanovenia, ktoré sú uvedené nižšie.

3.2.1 Po prvé, definícia momentu neodvolateľnosti platobného príkazu sa v týchto dvoch právnych nástrojoch líši. Dohoda⁶ vymedzuje moment neodvolateľnosti platobného príkazu ako moment, kedy je peňažná suma vyplatená príjemcovi alebo kedy je pripísaná na účet príjemcu, avšak podľa smernice 2007/64/ES⁷ je platobný príkaz neodvolateľný po tom, ako bol prijatý poskytovateľom platobných služieb platiteľa.

3.2.2 Po druhé, podľa dohody⁸ musia byť reklamácie vybavené v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď bol poštový poukaz prijatý. Lehota a jej začiatok sú rozdielne upravené v smernici 2007/64/ES, podľa ktorej oznámenie o neautorizovanej alebo nesprávne vykonanej platobnej transakcii musí byť vykonané v lehote 13 mesiacov odo dňa odpísania z účtu⁹.

3.2.3 Nakoniec sa líšia rozsah a doba trvania zodpovednosti. Podľa dohody¹⁰ je poskytovateľ poštových platobných služieb zodpovedný až do doby, kým je poštový poukaz riadne vyplatený alebo poukázaný na príjemcov účet. Výnimka zo zodpovednosti poskytovateľa platobných služieb je stanovená pre prípad omeškania s výkonom služieb¹¹. Táto výnimka neexistuje v smernici 2007/64/ES, podľa ktorej je poskytovateľ platobných služieb príjemcu zodpovedný voči príjemcovi za správne vykonanie platobnej transakcie¹².

3.2.4 ECB považuje za dôležité, aby každý príslušný členský štát zabezpečil, že ratifikáciou dohody sa neohrozí uplatňovanie príslušných vnútroštátnych pravidiel, ktorými sa implementuje smernica 2007/64/ES, a aby v prípade potreby prijal vhodné opatrenia.

⁵ Článok 3 písm. g) bod vii) smernice 2007/64/ES obsahuje tento odkaz v zozname vymedzujúcom vyňatie z rozsahu pôsobnosti smernice; poštové peňažné poukazy v papierovej forme, ako sú definované Svetovou poštou úniou, sú vyňaté z rozsahu pôsobnosti smernice.

⁶ Článok 2 ods. 27 a článok 6 dohody.

⁷ Článok 66 smernice 2007/64/ES.

⁸ Článok 19 ods.1 dohody.

⁹ Článok 58 smernice 2007/64/ES.

¹⁰ Článok 20 dohody.

¹¹ Článok 22 ods. 1.1 dohody.

¹² Článok 75 smernice 2007/64/ES.

Toto stanovisko sa uverejní na internetovej stránke ECB.

Vo Frankfurte nad Mohanom 30. novembra 2010

[podpis]

Prezident ECB

Jean-Claude TRICHET